

Силабус курсу

Коучінг у соціально-педагогічній роботі

Ступінь вищої освіти – магістр.
Освітньо-професійна програма
«Соціальна педагогіка».
Дні занять: згідно розкладу.
Консультації: середа 14.00 год., ауд.
232

Рік навчання: 1. Семестр: 2 .
Кількість кредитів: 3.
Мова викладання: українська.

Керівник курсу	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти і менеджменту соціокультурної діяльності Лещук Галина Василівна
Контактний телефон викладача	097 29 89 678
E-mail	h.v.leshchuk@gmail.com
Формат дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Коучінг у соціально-педагогічній роботі» спрямована на висвітлення сутності й особливостей процесу коучінгу, вивчення основних інструментів коучінгу, виявлення потенціалу ресурсів коучінгу в соціально-педагогічній сфері, розвиток особистості соціального педагога засобами коучінг-технологій. У процесі вивчення ОК магістранти оволодівають такими *компетентностями*:

- ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою; володіти базовими навичками комунікації іноземною мовою; здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності.
- ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вдосконалення наявних професійних умінь та навичок відповідно до вимог професійного середовища, розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності .
- ЗК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії; чіткої постановки завдання, формулювання ідей, креативного мислення, генерування нових ідей, виявлення проактивності та стратегічного мислення.
- ЗК 8 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо; визначати, формулювати та професійно розв'язувати соціальні та педагогічні проблеми різних груп клієнтів; здатність передбачати зміни, тенденції та швидко реагувати на них, постійно рухатися вперед, надихати інших, приймати рішення у складних ситуаціях, домагатися поставлених завдань.
- ЗК 9 Здатність працювати в міжнародному контексті; бути готовим до роботи у соціально-педагогічній сфері, володіти навичками адвокатури та медіації.
- ЗК 11 Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень, які їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, а також до осіб, які навчаються.
- ФК 12 Організація сприятливого середовища у різних соціальних інституціях; готовність мобілізуватись до дій в екстремальних ситуаціях; визначати фактори агресивного середовища, прогнозувати наслідки його впливу на дитину; визначати шляхи створення безпечного й розвивального середовища; розробляти методичні рекомендації з питань створення сприятливого середовища в різних соціальних інститутах.
- ФК 14 Володіння навичками диференціації соціально-педагогічної роботи з клієнтами із врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик; організація і проведення заходів із профілактики соціально-педагогічних проблем, котрі порушують або гальмують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому.

- ФК 15 Здатність до використання професійно профільних знань в галузі соціології, психології, педагогіки, права, менеджменту, інших наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних процесів і явищ у контексті соціального захисту населення, формування, відновлення або розвитку життєвих ресурсів і благополуччя клієнтів; здатність до розробки нових методологічних і методичних підходів з урахуванням цілей і завдань соціально-педагогічної діяльності з різними її об'єктами та суб'єктами.
- ФК 16 Посередництво між клієнтами та структурами, що надають послуги, з метою максимізації соціально-педагогічних ресурсів відповідно до потреб та інтересів споживачів послуг.

Структура курсу

Год. (лек./сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Коучинг як інструмент ефективного управління людськими ресурсами	Розуміння сутності, завдань, принципів коучінгу. Знання відмінностей коучінгу від споріднених видів діяльності (менторство, наставництво, тренінг, консалтинг, консультування). Знання історії появи коучінгу. Розуміння ролі коучінгу в соціально-педагогічній діяльності.	Питання для самоконтролю, практичні завдання, питання для аналізу та роздумів, есе.
4/1	2. Сфери та види коучінгу	Знання основних класифікацій видів коучінгу за різними критеріями: професійною та непрофесійною діяльністю; за рівнем значущості вирішуваних проблем (стратегічний коучинг, тактичний коучинг, оперативний коучинг).	Завдання для самостійної роботи, колоквиум.
2/1	3. Компетентність та ресурси коуча	Ознайомтеся із світовими стандартами коучінгу. Обґрунтуйте роль креативності в успішному коучінгу. Складіть перелік професійних та особистісних якостей коуча. Розкрийте роль емоцій та мотивації коуча та учасників під час коучингового процесу.	Питання для самоконтролю, питання для роздумів, практичні завдання.
2/1	4. Структура коучингової діяльності	Знання основних моделей коучінгу, їх особливостей. Розуміння алгоритму коучінгу, труднощів та особливостей його етапів.	Завдання для самостійної роботи, аналіз програми коучінгу.
2/1	5. Процесуальні аспекти коучингу	Знання критеріїв оцінювання ефективності коучінгу, вміння їх застосовувати на практиці. Уміння уникати помилок при плануванні діяльності.	Питання для самоконтролю, питання для роздумів, практичні завдання.

2/1	6. Інструменти та техніки коучінгу	Знання основних технік коучингу, навички їх застосування.	Презентації, питання для роздумів, практичні завдання.
2/2	7. Особистісний коучінг (life coaching, персональний коучінг життєвих рішень)	Знання завдань і напрямів лайф-коучінгу, його цільової аудиторії. Розуміння відмінностей лайф-коучингу від психотерапії.	Питання для самоконтролю, питання для роздумів, практичні завдання.
2/1	8. Бізнес-коучінг	Знання видів та напрямків бізнес-коучингу. Навички використання коучингу в формуванні корпоративної культури.	Завдання для самостійної роботи, розробка програми супроводу дитини з особливими освітніми проблемами

Програмні результати навчання	
ПРН 3.	Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання; визначати пріоритетні проблеми в соціально-педагогічній практиці, здійснювати соціально-педагогічну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах.
ПРН 5.	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів; встановлювати взаємозв'язки та організовувати спільну діяльність з громадськими, соціальними та державними структурами для вирішення професійних завдань; вимірювати досягнення у виконанні поставлених завдань і формулюванні/перегляді цілей; добирати відповідний інструментарій (інтерв'ю, спостереження, анкети, фокус-групи), уміти ними користуватися.
ПРН 9.	Розробляти програму підтримки дітей з особливими освітніми потребами в шкільному середовищі; реалізовувати різні підходи до оцінювання досягнень у соціальному зростанні дітей з особливими освітніми потребами; встановлювати партнерські відносини між школою, сім'єю і громадою; здійснювати оцінку ефективності роботи з даною категорією
ПРН 12.	Обирати необхідні технології соціально-педагогічної роботи як систему прийомів і засобів соціально-педагогічного впливу, прогнозувати умови, що забезпечуватимуть оптимальний розвиток особистості.
ПРН14.	Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук; бути мовно мобільним; організовувати корекційно-розвивальний процес: надання реабілітаційних послуг в центрах, комплексах, службах із відновлення психологічного, морального, емоційного стану та здоров'я .

Літературні джерела

1. Аткинсон М. Наука и искусство коучинга : Внутренняя динамика / Мэрилин Аткинсон, Рае Т. Чоис ; пер. с англ. – К. : Companion Group, 2009. – 208 с.
2. Бессер-Зигмунд К. Самокоучинг : Культура личности менеджеров и руководителей / К. Бессер-Зигмунд, Х. Зигмунд. – СПб. : Издательство Вернера Регена, 2007. – 160 с.
3. Борова Т. А. Теоретичні і методичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова : дис. на здобуття д-ра пед. наук зі спец. 13.00.06 – теорія та методика управління освітою. – К., 2012. – С. 170–234. 131.

4. Використання коучингу в системі вищої освіти України / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. праць Ун-ту менедж. освіти НАПН України ; редкол. : О. Л. Ануфрієва та ін. ; голов. ред. В. В. Олійник. – К. : АТОПОЛ ГРУП, 2015. – Вип. 15 (28). – С. 236–245.
5. Дауни М. Эффективный коучинг : Уроки коуча коучей (Effective Coaching : Lessons from the Coaches' Coach) / Майлз Дауни ; пер. с Костева Т. Б. 34 англ. Е. Гладкова. – М. : Издательство «Добрая книга», 2013. – 288 с.
6. Дмитриева Е. Н. Возможности использования методов и приемов коучинга в профессионально-личностном становлении студентов / Е. Н. Дмитриева, Н. А. Тренькаева // Вестник ТГУ. Философия. Социология. Политология. – 2008. – № 3 (4). – С. 144–147.
7. Добротворский И. Л. Коучинг – личная тренировка : Помощь в решении самых запутанных проблем в управлении, бизнесе и карьере / И. Л. Добротворский ; 3-е изд., перераб. и доп. – М., 2006. – 34 с.
8. Коучинг у діяльності практичного психолога системи освіти : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко ; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – К., 2015. – 44 с.
9. Коучинг як інструмент соціально-психологічної допомоги клієнту / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. – Вип. 23 : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 182–187.
10. Костева Т. Б. Практикум коуч-діяльності. Методичні вказівки / Тетяна Богданівна Костева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. – 40 с. – (Методична серія ; Вип. 276).
11. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Теоретичний та науковометодичний часопис «Вища освіта України» ; 2017, № 2 (додаток 1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». – К. : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. – С. 65–68.
12. Коучинг як технологія формування професійної компетентності освітянина / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів» (м. Мукачево, 17–18 травня 2017 р.) / Ред. Практикум коуч-діяльності 35 кол. : Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2017. – С. 194–196.
13. Максимов В. Е. Коучинг от А до Я. Возможно все / В. Е. Максимов. – СПб. : Речь, 2004. – 272 с.
14. Нежинська О. О. Основи коучингу : навчальний посібник / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. – Київ ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. – 220 с.
15. Рейнолдс М. Коучинг : эмоциональная компетентность / Рейнольдс Марша ; пер. с англ. Центра поддержки корпоративного управления и бизнеса. – М. : Центр поддержки корпоративного управления и бизнеса, 2003. – 112 с. – (Серия «Коучинг из первых рук»).
16. Рыбина О. С. Образовательный коучинг для личной эффективности и профессиональной компетентности студентов / О. С. Рыбина // Актуальные вопросы современной педагогики : материалы международной научной конференции : материалы междунар. науч. конф. / под общ. ред. Г. Д. Ахметовой. – Уфа : Лето, 2011. – С. 112–114.
17. Уитворт Л. Коактивный коучинг / Л. Уитворт, Г. Кимси-Хаус, Ф. Сэндал. – Изд-во: Центр поддержки корпоративного управления и бизнеса, 2004. – 360 с.
18. Уитмор Дж. Внутренняя сила лидера : Коучинг как метод управления персоналом / Джон Уитмор. – М. : Альпина Паблишер, 2012. – 309 с.

19. Уитмор Дж. Коучинг високої ефективності. Новый стиль менеджмента, развитие людей, высокая эффективность (Coaching for Performance: GROWing People, Performance and Purpose) / Джон Уитмор ; пер. с англ. – М. : Международная академия корпоративного управления и бизнеса, 2005. – 168 с.

20. Управлінське лідерство : виклики сьогодення : колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. – 600 с.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 – усне і письмове опитування, практичні завдання , питання для самоконтролю	10
Модуль 2 — усне і письмове опитування, практичні завдання, питання для роздумів, питання для самоконтролю	15
Модуль 3 – Самостійна робота (індивідуальні, практичні завдання)	55
Залік – тести, відкриті завдання	20

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Оцінка
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

● **Політика щодо відвідування:** за об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційній формі за погодженням із керівником курсу.